

Dansk
Søulykkesstatistik
for 1989

Udgivet november 1990 af
Søfartsstyrelsen
Opklarings- og Kontrolheden
S-1039
ISBN 87-7454-191-9

Indholdsfortegnelse

	Side
Introduktion	5
Udvikling 1980 – 1989	7
Søulykkernes art	9
Søulykkernes årsag	11
Søulykker fordelt efter farvand og art	15
Forkortelser	18
Enkeltsøulykker 1989, handelsskibe, 20 - 499 BRT/BT	19
Enkeltsøulykker 1989, handelsskibe, 500 BRT/BT og derover	23
Enkeltsøulykker 1989, fiskeskibe, 5 BRT/BT og derover	27
Søulykker i passagerskibe	35
Brande i passagerskibe	36
Mangelfuld udgik i fiskeskibe	37

Introduktion

Behandling af sager vedrørende søulykker og ulykkestilfælde til søs varetages af Søfartsstyrelsen.

I forbindelse med Søfartsstyrelsens strukturændring pr. 1. januar 1990 blev oprettet en Opklarings- og Kontrolenhed (OK-enheden).

Formålet med oprettelsen af OK-enheden er at styrke opklaringsarbejdet af søulykker og ulykkestilfælde til søs, samt at udskille denne funktion fra styrelsens øvrige aktiviteter.

En **SØULYKKE** er i denne forbindelse en hændelse, hvor et skib er involveret i grundstødning, kollision, påsejling, kæntring, forlis, brand, eksplosion, lækage, maskinhavari eller andet havari.

Et **ULYKKESTILFÆLDE** er i denne forbindelse en hændelse, hvor der i forbindelse med et skibs drift er sket tab af menneskeliv eller betydelig skade på nogen person, som befandt sig ombord for at følge med skibet.

Formålet med OK-enhedens sagsbehandling er:

- AT** klarlægge, hvad der er sket,
- AT** klarlægge, hvordan det er sket,
- AT** finde årsagen til, hvorfor det er sket,
- AT** konstatere, hvad der evt. kan gøres for at nedsætte risikoen for gentagelser, herunder om der er behov for ændring af eksisterende regler eller evt. udstede nye regler, samt om der er grundlag for udsendelse af "advarsler",
- AT** konstatere, om der er sket overtrædelse af søfartslovgivningen,
- AT** indsamle materiale til den årlige søulykkesstatistik.

Dansk Søulykkesstatistik er udarbejdet på grundlag af udskrifter af søforklaringer, politirapporter samt andre oplysninger.

Statistikken omfatter søulykker i danske handelsskibe på 20 BRT/BT og derover samt danske fiskeskibe på 5 BRT/BT og derover.

Ved handelsskibe forstås i denne forbindelse skibe, som ikke er fiskeskibe, boreplatforme, ikke selvbevægende pramme og fritidsfartøjer.

Boreplatforme er ikke medtaget, fordi antallet er ringe. Ulykker i ikke selvbevægende pramme er medtaget under det bugserende skib. Ulykker i fritidsfartøjer offentliggøres af Søsportens Sikkerhedsråd.

Ved fiskeskibe forstås skibe, som er optaget i register over fiskefartøjer og derved forsynet med havnekendingsnummer.

Danske skibe omfatter også grønlandske og færøske skibe. Denne statistik omfatter søulykker, der fandt sted i året 1989.

I "Meddelelser fra Søfartsstyrelsen" offentliggøres 1 gang om året en statistik over de arbejdsulykker til søs, som er anmeldt til Søfartsstyrelsen.

Fra og med 1990 har Søfartsstyrelsen startet et samarbejde med de tilsvarende myndigheder i de øvrige nordiske lande om søulykkesregistreringen. Samtlige nordiske søulykker bliver herefter indført i et fællesnordisk EDB-baseret ulykkesregister.

Formålet med det fællesnordiske søulykkesregister er at opbygge et større erfaringsgrundlag, hvorved man mere effektivt vil kunne analysere de enkelte ulykkestyper og iværksætte forebyggende foranstaltninger.

Første del af statistikken indeholder tabeller og grafiske illustrationer for såvel 10-årsperioden 1980-1989 som for året 1989. Herefter følger en del med oplysninger om hver enkelt søulykke i 1989 opstillet alfabetisk efter skibets navn i grupperne handelsskibe, 20-499 BRT/BT, handelsskibe på 500 BRT/BT og derover og fiskeskibe.

Udvikling 1980 -1989

I året 1989 blev 104 danske skibe ramt af søulykke, der var fordelt på 41 handelsskibe og 63 fiskeskibe. I alt 20 skibe gik tabt, enten umiddelbart eller kort tid senere som følge af ulykken, herunder 19 fiskeskibe og 1 handelsskib. I 1988 forliste 29 skibe, 24 fiskeskibe og 5 handelsskibe. I 1989 omkom 14 søfarende mod 21 året før.

Tabel 1 viser antal handelsskibe og antal søulykker og søulykkesfrekvensen i 10-års perioden 1980-1989. Skibsantallet refererer til antallet ved det pågældende års udgang og bygger for årene 1980-1987 på oplysninger fra Tabel II og III i "Danmarks skibe og skibsfart", "Danmarks Statistik", og for 1988-1989 på Tabel 1 og 5 i "Danmarks Skibsliste".

Tabel 1 **Alle handelsskibe**

År	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Antal skibe	1274	1259	1245	1218	1180	1135	1119	1090	1072	1080
Antal søulykker	84	51	74	77	64	74	72	61	66	41
Antal søulykker pr. 100 skibe	6,6	4,1	5,9	6,3	5,4	6,5	6,4	6,0	6,3	3,8

Tabel 2 og 3 giver tilsvarende tal som i tabel 1, men skibene er her opdelt i grupperne handelsskibe, 20-499 BRT/BT og handelsskibe, 500 BRT/BT og derover.

Tabel 2 **Handelsskibe, 20-499 BRT/BT**

År	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Antal skibe	908	894	880	867	822	795	779	781	793	758
Antal søulykker	66	31	43	43	56	47	42	40	46	21
Antal søulykker pr. 100 skibe	7,3	3,5	4,9	6,5	4,9	5,9	5,4	5,1	5,8	2,8

Tabel 3 Handelsskibe, 500 BRT/BT og derover

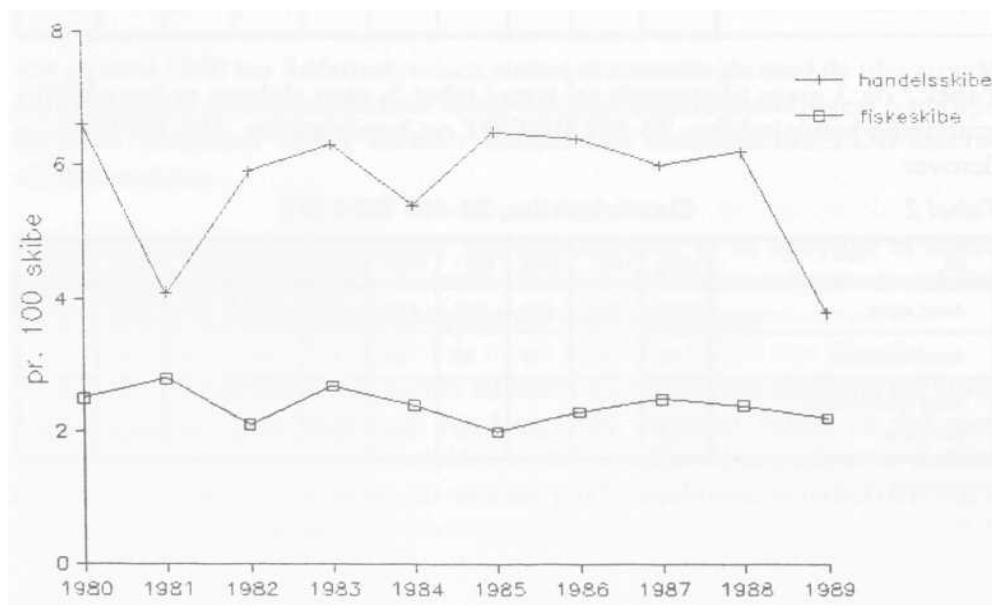
År	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Antal skibe	366	365	365	351	358	340	340	309	279	322
Antal søulykker	18	20	31	21	24	27	30	21	20	20
Antal søulykker pr. 100 skibe	4,9	5,5	8,5	6,0	6,7	7,9	8,8	6,8	7,2	6,2

Tabel 4 viser tilsvarende tal for fiskeskibe. Antallet af fiskeskibe for årene 180-1982 er beregnet, medens tallene for 1983-1989 er baseret på fiskeriministeriets EDB-register.

Tabel 4 Fiskeskibe, 5 BRT/BT og derover

År	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Antal skibe	3400	3200	3300	3313	3283	3294	3246	3209	3015	2917
Antal søulykker	85	91	70	88	80	67	75	80	73	63
Antal søulykker pr. 100 skibe	2,5	2,8	2,1	2,7	2,4	2,0	2,3	2,5	2,4	2,2

Figur 1 er grafiske fremstillinger af søulykkesfrekvensen, således som det fremgår af tabel 1 og tabel 4.

Søulykkernes art.

Søulykkerne er opdelt i følgende 8 arter: Grundstødning, kollision, eller påsejling, kæntring, maskinhavari, andet havari, brand eller eksplosion, forsvundet og forlist.

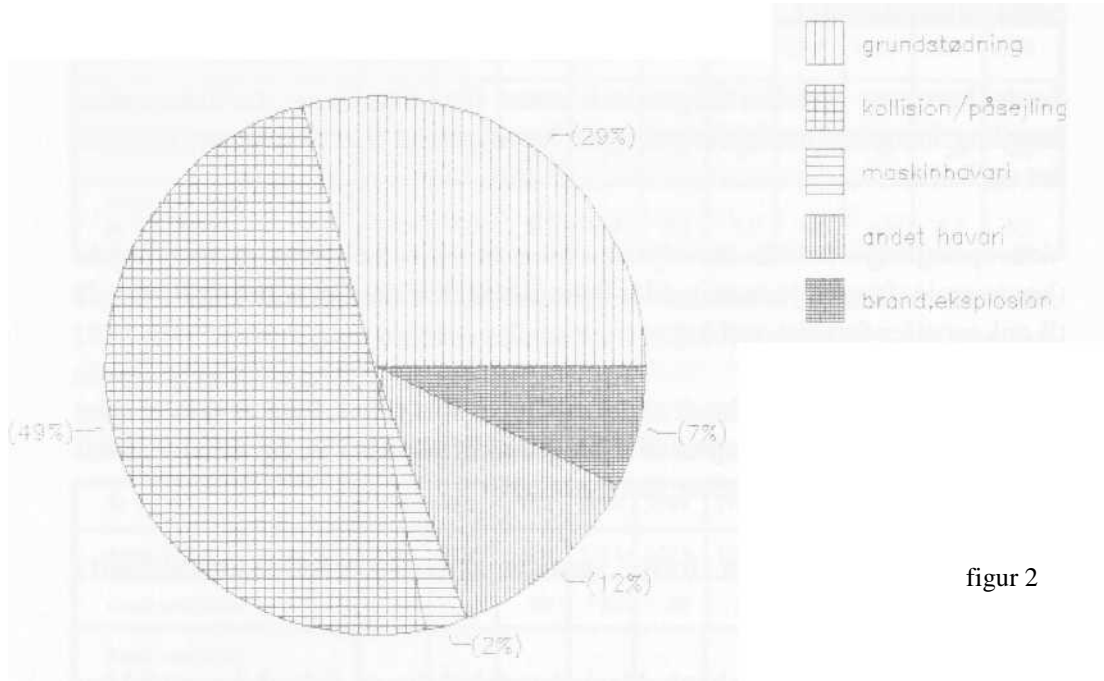
Ved "påsejling" forstås en ulykke, hvor et skib har ramt et fast objekt (havnemole, færgeleje m.m.), eller hvor et skib har ramt et andet skib, som lå til ankers eller forløjet ved kaj.

Under "andet havari" er blandt andet medtaget søulykker, hvor et skib er slået læk, har fået skrog- eller rorskader på grund af sejlads i is, og tilfælde, hvor skibe har mistet dækslast eller fiskeredskaber.

Søulykker rubriceret under "forlis", omfatter skibe der er forlist umiddelbart i forbindelse med ulykken.

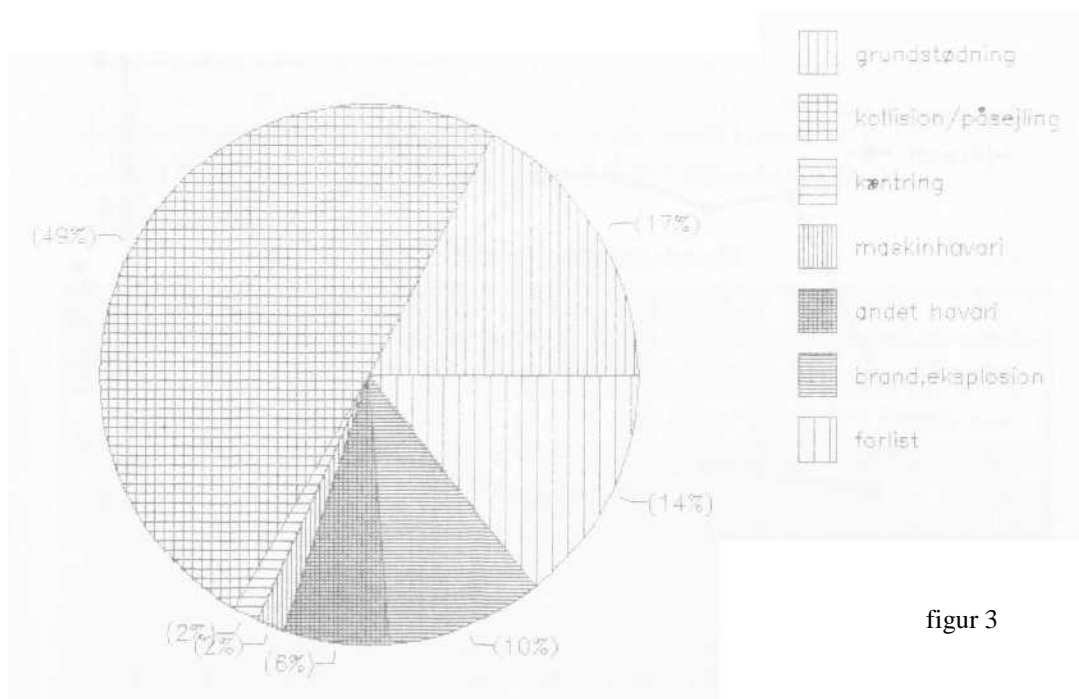
Figurene 2 og 3 viser for henholdsvis handelsskibe og fiskeskibe søulykker fordelt efter art.

41 søulykker fordelt efter art
handelskibe, 1989

figur 2

63 søulykker fordelt efter art
fiskeskibe, 1989

figur 3

Søulykkernes årsag.

Under behandlingen af søulykkerne i Søfartsstyrelsen har man naturligvis forsøgt at finde årsagerne til disse og hermed tage stilling til, om der anledning til at iværksætte foranstaltninger, som kan medvirke til at hindre gentagelser og også for at bedømme, om der har foreligget overtrædelser af søfartslovgivningen.

Her i statistikken er søulykkernes årsag opdelt i følgende 6 grupper:

Natur: Herunder er henført søulykker, hvor tåge, strøm-, vind- og isforhold har været den væsentligste årsag,

Teknik: Søulykker i denne gruppe skyldes hovedsageligt forskellige maskinhavarier, styremaskinsvigt og fejl i elektriske installationer,

Personfejl: Herunder kan som almindeligste årsager anføres mangelfuld navigering, mangelfuld udkig, samt at den vagthavende er faldet i søvn eller har været beruset.

Fejl i andet skib: Herunder er alene opført kollisioner, hvor fejlen er skønnet at ligge i det andet skib.

Uopklaret: En kollision med et udenlandsk eller ukendt skib anses ofte for uopklaret, for de udenlandske skibes vedkommende fordi man fra disse som regel ikke er i besiddelse af en søforklaring. Endvidere er herunder rubriceret forlis, hvor det ikke har været muligt ved en efterfølgende undersøgelse at klarlægge årsagen, samt endelig en del uforklarlige brande og andre havarier.

Ikke afsluttet: Søulykker, som ikke var færdigbehandlet ved redaktionens slutning.

I skemaerne 1-3 er for de tidligere nævnte 3 grupper skibe vist årsagerne til de forskellige arter søulykker i 1989.

I figurerne 4 og 5, på side 14, er årsagsfordelingen for henholdsvis handelsskibe og fiskeskibe vist grafisk.

Skema 1.

Søulykker fordelt efter primær årsag
Handelsskibe, 20 - 499 BRT/BT 1989

Art	Årsag						
	Natur	Teknik	Person- fejl	Fejl i andet skib	Uopkla- ret	Ikke afsluttet	Ialt
Grundstødning	4	1	3				8
Kollision og påsejling	3		1		6		10
Kæntring							
Maskinhavari							
Andet havari	2						2
Brand		1					1
Forsvundet							
Forlist							
Ialt	9	2	4		6		21

Skema 2.

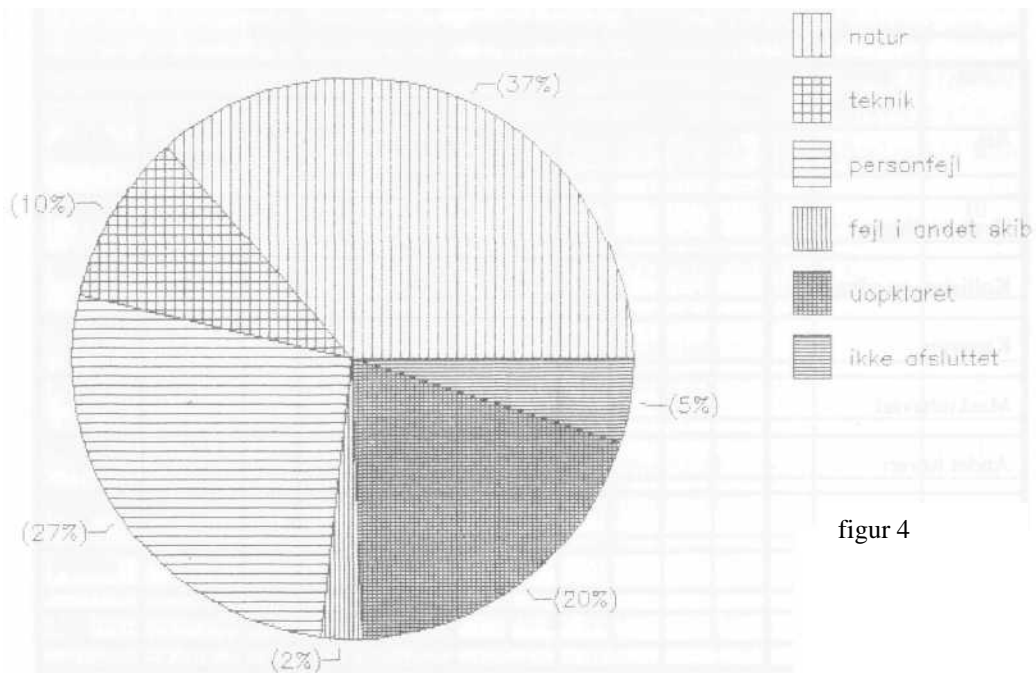
Søulykker fordelt efter primær årsag
Handelsskibe, 500 BRT/BT og derover 1989

Art	Årsag						
	Natur	Teknik	Person- fejl	Fejl i andet skib	Uopkla- ret	Ikke afsluttet	Ialt
Grundstødning	2		2				4
Kollision og påsejling	2		4	1	1	2	10
Kæntring							
Maskinhavari			1				1
Andet havari	2				1		3
Brand, eksplosion		2					2
Forsvundet							
Forlist							
Ialt	6	2	7	1	2	2	20

Skema 3. **Søulykker fordelt efter primær årsag**
Fiskeskibe, 5 BRT/BT og derover 1989

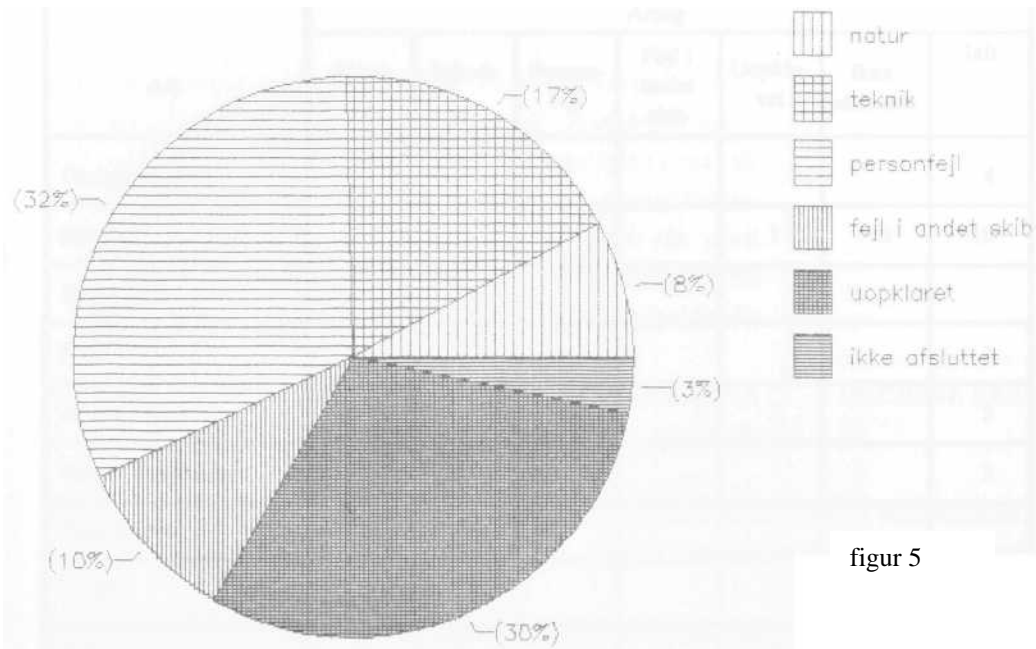
Art	Årsag						
	Natur	Teknik	Person- fejl	Fejl i andet skib	Uopkla- ret	Ikke afsluttet	Ialt
Grundstødning	3		8				11
Kollision og påsejling		2	12	6	9	2	31
Kæntring		1					1
Maskinhavari		1					1
Andet havari	1	1			2		4
Brand, eksplosion		3			3		6
Forsvundet							
Forlist	1	3			5		9
Ialt	5	11	20	6	19	2	63

41 søulykker fordelt efter primær årsag
handelsskibe, 1989

figur 4

63 søulykker fordelt efter primær årsag
fiskeskibe, 1989

figur 5

Skema 4. **Antal søulykker fordelt efter farvand og søulykkens art**
 Handelsskibe, 20-499 BRT/BT 1989

Farvand	Art					
	Grundstødning	Kollision, Påsejling	Kæntring	Maskin- og andet havari	Brand, Eksplosion	Forlist, Forsvundet
Nordsøen, Skagerrak						
Kattegat						
Storebælt		1				
Lillebælt	1					
Sundet		1				
Østersøen	1					
Limfjorden						
Smålandshavet		1				
Isefjorden						
Andre indre farvande						
I havn						
Åbent hav		2		1	1	
Kystfarvand		3				
Indre farvand	6	2		1		
I havn						

*) 8 søulykker i grønlandske farvande.

Skema 5. **Antal søulykker fordelt efter farvand og søulykkens art**
 Handelsskibe, 500 BRT/BT og derover 1989

Farvand	Art					
	Grund- stødning	Kollision, Påsejling	Kæntring	Maskin- og andet havari	Brand, Ekspllosion	Forlist, Forsvundet
Nordsøen, Skagerrak					1	
Kattegat						
Storebælt		6				
Lillebælt						
Sundet						
Østersøen		1				
Limfjorden						
Smålandshavet						
Isefjorden						
Andre indre farvande						
I havn						
Åbent hav				3		
Kystfarvand	2	1			1	
Indre farvand	2	1				
I havn		1		1		

Skema 6. **Antal søulykker fordelt efter farvand og søulykkens art**
Fiskeskibe, 5 BRT/BT og derover 1989

	Farvand	Art					
		Grundstødning	Kollision, Påsejling	Kæntring	Maskin- og andet havari	Brand Eksplosion	Forlist, Forsvundet
Danske farvande	Nordsøen Skagerrak	2	13		2	2	4
	Kattegat	1	7				2
	Storebælt						
	Lillebælt						
	Sundet						
	Østersøen		3		1		
	Limfjorden						
	Smålandshavet						
	Isefjorden						
	Andre indre farvande		1				
Udenlandske farvande *)	I havn		4	1		4	1
	Åbent hav				2		2
	Kystfarvand	3					
	Indre farvand	4	2				
	I havn	1	1				

*) 6 søulykker i grønlandske farvande.

Forkortelser

Under **ENKELTSØULYKKER** er følgende forkortelser for skibstyper anvendt:

M.	=	Motorskib
S.	=	Sejlskib
Bgs.	=	Bugerskib
Ff.	=	Fiskeskib
Insp.	=	Inspektionsskib
Is.	=	Isbryder
Lst.	=	Lastskib
Pa.	=	Passagerskib
Sdp.	=	Sandsuger
Tk.	=	Tankskib

Enkeltsøulykker

1989

Handelsskibe

20 - 499 BRT/BT

Skibets data Navn Hjemsted Type BRT/BT	Rejsedata Afgang Bestem- melsessted Ladning	Sølvkken Art Tid Sted	Søforklaring Tid Sted	Formodet årsag Bemærkninger
Adolf Jensen Godthåb M.Lst. 167	- Holsteins- borg	Grundstødning 26. juni Vestgrønland	3. juli Godthåb	Mangelfuld navigering. Forveks- lede fyrlinie med bækeline. Påsejlede skær.
Annie Butler Hirtshals M. Lst. 299	Åheim, Norge Honfleur, Frankrig 529 tons magnesit	Grundstødning 18. marts Langenuen, Norge	20. marts Ålborg	Dårligt vejr med snebyger. Slået læk. Forlist.
Aqqaluk Ittuk Godthåb M. Lst. 382	- - -	Påsejling 31. august Vestgrønland	31. august Umanak	Is. Påsejlet Isfod Stævnen indtrykket.
Aviaq Ittuk Godthåb M. Pa. 87	- -	Grundstødning 7. marts	10. marts Sukkertoppen	Is. Ramte skær.
Cecilia København M. Lst. 299	Delfzil Pasajes 605 tons magnesit	Kollision 13. april Den engelske Kanal	18. april Pasajes	Uopklaret Kollideret med russisk LADOGA 3. Søforklaring fra "L 3" foreligger ikke.
Dolly Nyborg M. Lst. 289	Lübeck Nyborg 280 tons råtjære	Grundstødning 9. september Østersøen v. Fehmern	28. september Nyborg	Pejlerør knækkede p.g.a dårligt vejr. Tankene vandfyldtes og gav krængning med nedsat manøvre- dygtighed til følge.
Finhval Godthåb M. Lst. 46	- - -	Andet havari 22. marts Ikertoog-Fjorden	30. marts Holsteinsborg	Isskader.
Gylfe R Odense M. Lst. 235	Sprogø Lindholm - -	Kollision 13. november Storebælt	12. februar Nyborg	Uopklaret. Kollideret med belgisk "JAMES ENSOR" i tåge. Søforklaring fra "JE" foreligger ikke.
Idun Viking København M. Pa. 74	København Malmø 50 passage- rer	Påsejling 4. september Malmø Red	18. september København	Mangelfuld navigering. Påsejlet dækmole og blev stående på molen.
Kaperen Hals M. Lst. 499	- Walwis Ballast	Brand 7. juni Sydatlanten	22.juni København	Olie fra revnet ventil på forbrugs- tank løb ned på varmt udstød- ningsrør og blev antændt. Den netop fyldte forbrugstank eksplo- derede. Branden slukket af russisk slæbebåd, som bugserede "K" i havn.

<u>Skibets data</u> Navn Hjemsted Type BRT/BT	<u>Rejsedata</u> Afgang Bestem- melsessted Ladning	<u>Søulykken</u> Art Tid Sted	<u>Søforklaring</u> Tid Sted	Formodet årsag Bemærkninger
Lille-Tove Åbenrå M. Lst. 299	Queens- borough Mistley Ballast	Kollision 14. februar Den engelske Kanal	22. februar Åbenrå	Uopklaret Kollideret med engelsk "INSISTENCE". Søforklaring fra "I" foreligger ikke.
Misiliisaq Godthåb M. Lst. 48	- - -		Påsejling 30. august Vestgrønland	31. august Påsejlet isfjeld. Upernavik
Nina Bres Fåborg M. Lst. 499	Marin Sarpsborg 1307 tons woodpulp	Kollision 24. november Atlantehavet	11. december Assens	Uopklaret. Kollideret med spansk fiskeskib "LAJARELL". Søforkla- ring fra "L" foreligger ikke.
Sine Bres Fåborg M. Lst. 493	- - Ballast	Grundstødning 2. oktober Lillebælt	10. oktober Assens	Mangelfuld navigering.
Sortside Godthåb M. Lst. 46	Akunnaaq Ikaniut -	Grundstødning 3. januar Vestgrønland	4. januar Egedesminde	Grundstødt på skær, som var dækket af nyis. Bragt flot ved fremmed hjælp.
Start Marstal M. Lst. 499	Gunness London Ballast	Kollision 19. januar River Thames	23. januar Frederiksværk	Uopklaret. Kollideret med M/S "SAPPHIRE" af Lysekil i tåge. Søforklaring fra "S" foreligger ikke.
Stevns Supplier Svendborg M. Lst. 499	Vang Sprogø Pram med 2000 tons granit	Påsejling 1. april Smålandsfar- vandet	4. april Svendborg	Strømforholdene. Slæbte pram- men "STENBIDEREN", som påsejlede Storstrømsbroens pille 72.
Sujumut Godthåb M. Lst. 52	Atannuik Sukker- toppen -	Grundstødning 16. februar Vestgrønland	17. februar Sukkertoppen	Ved sejlads i is grundstødt på umarkeret skær. Bragt flot ved fremmed hjælp.
Theresa Olalia - M. Lst. 499	Hamburg Casablanca 1811 tons stykgods	Andet havari 15. april Atlanten	19. april Breek	Dårligt vejr. Løs bulldozer beskadigede dækinstitutioner.

<u>Skibets data</u> Navn Hjemsted Type BRT/BT	<u>Rejsedata</u> Afgang Bestem- melsessted Ladning	<u>Sølvkken</u> Art Tid Sted	<u>Søforklaring</u> Tid Sted	Formodet årsag Bemærkninger
Thurø Sund Horsens M. Lst. 398	Kristians- sand Gravelines 630 kg. elektrode- masse	Kollision 3. juni Den engelske Kanal	13. juni Århus	Uopklaret. Kollideret med ff. "ZEENIMF" af Zeebrugge. Søforklaring fra "Z" foreligger ikke.
Timmik Angmagssalik M. Pa. 17	Isertog Orssuiag- tuoq 6 passage- gerer	Grundstødning 21. september Østgrønland Isertog	27. september Angmagssalik	Mangelfuld navigering. Ramte skær. Bragt flot ved fremmed hjælp.

Enkeltøulykker

1989

Handelsskibe

500 BRT/BT og derover

Skibets data Navn Hjemsted Type BRT/BT	Rejsedata Afgang Bestem- melsessted Ladning	Sølvkken Art Tid Sted	Søforklaring Tid Sted	Formodet årsag Bemærkninger
Adele Sønderborg M. Lst. 1065	Townsville Pontianah 1403 krea- turer	Grundstødning 21. juni Heath Reef Australien	- -	Mangelfuld navigering. Kom flot ved højvande.
Arveprins Knud Korsør M. Pa. 4836	Halsskov Knudsho- hoved Biler og passagerer	Påsejling 14. februar Knudshoved	10. marts Nyborg	Strømforholdene. Påsejlet nordre molehoved.
Dronning Ing- rid Korsør M. Pa. 10606	Nyborg Korsør Biler og passagerer	Kollision 9. februar Nyborg Fjord	15. februar København	Ikke afsluttet. Kollideret i tåge med M. Pa. "SUPERFLEX CHARLIE" af Nyborg.
Dugvan Strendur M. Pa. 940	Toffir Torshavn Passagerer	Grundstødning 14. oktober Shoole Fjord	18. oktober Runavik	Mangelfuld navigering. Ramte land. Kom flot ved egen kraft.
Heimdal København M. Pa. 2992	- - -	Kollision 20. december Storebælt	28. december Korsør	Kollideret med M/F "KRAKA", som manøvrerede mangelfuldt.
King of Scan- dinavia M. Pa. 15800	Oslo København Biler og passagerer	Brand 19. februar Oslofjorden	- -	Kortslutning. Brand i sauna. Pas- evakueret i Horten - branden un- ved egen besætning - efterslukning ved brandvæsen i Horten.
Kraka København M. Pa. 3041	Halsskov Knudsho- ved Tom	Kollision 20. december Storebælt	28. december Korsør	Mangelfuld manøvrering. Kollide- ret med M/F "HEIMDAL".
Laura Mærsk Svendborg M. Lst. 43325	Baltimore Newark Containere	Grundstødning 27. januar Chesapeak Bay	7. februar Rotterdam	Bankeffekt. Bragt flot ved frem- med hjælp.
Laura Mærsk Svendborg M. Lst. 43325	Keelung Shimaza Containere	Kollision 3. januar Keelung-bugten	7. februar Rotterdam	Uopklaret. Kollideret med ukendt fiskeskib som drejede ind foran "L.M."

Skibets data Navn Hjemsted Type BRT/BT	Rejsedata Afgang Bestem- melsessted Ladning	Søulykken Art Tid Sted	Søforklaring Tid Sted	Formodet årsag Bemærkninger
Lexa Mærsk Lundeborg M. Lst. 43325	Oakland Tokyo Containere	Hårdtvejrsskader 26 marts Stillehavet	30. marts Tokyo	Vind og sø.
Louis Mærsk Hellerup M. Lst. 43332	Baltimore Newark Chesapeake Bay	Grundstødning 7. januar	- -	Vanskelige besejlingsforhold. Bragt flot ved fremmed hjælp.
Louis Mærsk Hellerup M. Lst. 43332	Singapore Red Sembawang Tom	Maskinhavari 16. august Kinesiske Hav	- -	Glemte at starte smøreoliepumpe. Havaretet hovedmotor p.g.a. manglende smøreolie.
Norrøna Tórshavn M. Pa. 7838	- - -	Andet havari 16. december Rosslair Havn	27. december Dublin	Dårligt vejr. Landrampe drev ned på agterenden med lækage til følge.
Olga Mærsk Kerteminde M. Tk. 14102	Melbourne Catania Ballast	Påsejling 20. april Catania Red	26. april Brindisi	Mangelfuld navigering. Påsejlet molehoved.
Polar Nanoq Nuuk M. Lst. 1021	Hofnafjo- dur Hanstholm Fiskepro- ter	Lækage 24. marts Atlantehavet	30. marts Thisted	Uopklaret. Lækage ved side- rampe. Midlertidig repareret i Scalloway.
Poul Anker Rønne M. Pa. 8203	Rønne København 106 passa- gerer	Påsejling 25. december Østersøen	29. december København	Mangelfuld navigering. Påsejlede og væltede Bleinheim Fyr.
Superflex Charlie Nyborg M. Pa. 1581	Korsør Lindholm Biler og passagerer	Kollision 9. februar Nyborg	15. februar København	Ikke afsluttet. Kollideret i tåge med M. Pa. "DRONNING ING- RID", hvorved 1 passager omkom og 2 kom til skade.
Superflex Delta Nyborg M. Pa. 1581	Korsør Lindholm Biler og passagerer	Påsejling 28. december Storebælt	11. januar København	Mangelfuld navigering. Påsejlet Sprogø S. E. Fyr.

<u>Skibets data</u> Navn Hjemsted Type BRT/BT	<u>Rejsedata</u> Afgang Bestem- melsessted Ladning	<u>Søulykken</u> Art Tid Sted	<u>Søforklaring</u> Tid Sted	<u>Formodet årsag</u> Bemærkninger
Tor Scandinavia Esbjerg M. Pa. 14893	Gøteborg Harwich Passagerer	Brand 25. september Nordsøen	5. oktober Esbjerg	Branden påsat. Brand i aptering. 2 omkommet og adskillige be- ningsmedlemmer røgforgiftet.
Vinland Saga Bogense M. Lst. 972	- -	Kollision 27. april Annabo Red	- -	Dårligt vejr. Drevet for anker og kollideret med tyrkisk skib.

Enkeltsøulykker
1989
Fiskeskibe
5 BRT/BT og derover

Skibets data Navn Hjemsted Type BRT/BT	Rejsedata Afgang Bestem- melsessted Ladning	Søulykken Art Tid Sted	Søforklaring Tid Sted	Formodet årsag Bemærkninger
Ambir No 1 Strandby Ff. 33	- - -	Kollision 14. november Ud for Strandby	4. december Frederikshavn	Mangelfuld udkig. i begge skibe. Kollideret med ff. "HENNY" af Strandby.
Anna Theresia Sønderborg M. Ff. 20	- - -	Påsejling 23. august Kattegat	- -	Mangelfuld udkig. Påsejlet konge- skibet "DANNEBROG", der lå til ankers.
Asimmiut Holsteinsborg M. Ff. 75	Fiskeplads Holsteins- borg 28 tons fisk	Forlist 5. maj Vestgrønland	7. maj Holsteinsborg	Vand i maskinrummet formentlig på grund af lækage. Besætningen i flåden og senere om bord i et andet skib.
Birgitte Tho- mas Thyborøn M. Ff. 117	Thyborøn Fiskeplads 100 tons tobis	Forlist 26. maj Nordsøen	30. maj Lemvig	Uopklaret. Fik pludselig slagside, som hurtigt forøgedes. Pumpen virkede ikke. Forlist.
Chris-Gunnar Hirtshals M. Ff. 31	- - -	Påsejling 29. december Hirtshals Havn	- -	Svigtende omstyring. Tørnede kajen.
Christian I Grotenum Klaksvig M. Ff. 569	Fiskeplads Port Elisa- beth 120 tons fisk	Grundstødning 2. september Sydatlanten	7. september Port Elisabeth	Mangelfuld navigering. Ramte undervands rev. Straks fri ved egen hjælp.
Christina- Michelle Neksø M. Ff. 20	Neksø Fiskeplads -	Andet havari 4. april Østersøen	5. maj Rønne	Uopklaret. Russisk neddykket ubåd i trawlet.
Claus Ulrik Svaneke M. Ff. 20	Svaneke Fiskeri -	Kollision 21. april Østersøen	5. maj Rønne	Uopklaret. Kollideret i tåge med M/S "INGRID" af Stockholm. Sø- forklaring fra "I" foreligger ikke.
Dorgit Skagen M. Ff. 72	- - -	Kollision 24. september Skagerrak	2. oktober Frederikshavn	Kollideret med ff. "SKAWBANK" af Skagen, hvis vagthavende hav- de forladt styrehuset.

<u>Skibets data</u> Navn Hjemsted Type BRT/BT	<u>Reisedata</u> Afgang Bestem- melsessted Ladning	<u>Søulykken</u> Art Tid Sted	<u>Søforklaring</u> Tid Sted	Formodet årsag Bemærkninger
Edelweiss Hvide Sande M. Ff. 78	Lauwers- hoeg Fiskeplads -	Grundstødning 22. april Nordsøen	25. august Ringkøbing	Mangelfuld navigering. Bragt flot ved fremmed hjælp.
Elias Kleist Godthåb M. Ff. 721	Narssaq Fiskeri -	Påsejling 14. december Vestgrønland, Bredefjord	16. december Godthåb	Ikke afsluttet. Påsejlet Qarmatfyret. Forlist. Besætningen om bord i andet skib.
Elsa Sørvåg M. Ff. 20	- - -	Grundstødning 12. juli Skotlands vestkyst	14. august Midvåg	Mangelfuld udvig. Sejlede op på land. Forlist.
Fabian Hirtshals M. Ff. 207	Hirtshals Fiskeplads -	Påsejling 28. maj -Nordsøen	2. juni Hjørring	Manøvreret for sent. Påsejlet ff. "GLADETO" af Lemvig, der lå til ankers. "G" sank kort efter.
Fladstrand Frederikshavn M. Ff. 15	Skagen Hömö	Grundstødning 8. september Kattegat	6. november Frederikshavn	Mangelfuld navigering. Slået læk. Slæbt i havn.
Floto Søby M. Ff. 38	- Fiskeri -	Kollision 10. maj Østersøen	30. maj Rønne	Uopklaret. Kollideret med M/S "NAUSICA" fra Honduras. Søforklaring fra "N" foreligger ikke.
Gitte Johnny Hirtshals M. Ff. 99	Hirtshals Fiskeri	Kollision 1. marts Nordsøen	14. marts Hjørring	Uopklaret. Kollideret med "ROSE STONE" af Panama. Søforklaring fra "RS" foreligger ikke.
Gladeto Lemvig M. Ff. 38	Lemvig Fiskeri 14 tons fisk	Påsejling 28. maj Nordsøen	30. maj Lemvig	Påsejlet til ankers af ff. "FABIAN" af Hirtshals, som manøvrerede for sent. Sank kort tid efter.
Hanne Gas- berg Esbjerg M. Ff. 47	Schevenin- gen Fiskeplads	Kollision 18. februar Nordsøen	26. april Esbjerg	Uopklaret. Kollideret med "BRITISH BEECH" af Bahama. Besætningen på 5 omkom. Forlist.

<u>Skibets data</u> Navn Hjemsted Type BRT/BT	<u>Reisedata</u> Afgang Bestem- melsessted Ladning	<u>Søulykken</u> Art Tid Sted	<u>Søforklaring</u> Tid Sted	<u>Formodet årsag</u> Bemærkninger
Havnarenni Tórshavn M. Ff. 50	Klaksvig Kytsfiskeri -	Forlist 16. december Færøerne	22. december Torshavn	Uopklaret. Forlist i dårligt vejr. Besætningen reddet af makker- skib.
Helle Hadsund M. Ff. 44	Hanstholm Kattegat Ballast	Grundstødning 6. april Nordsøen v. Thyborøn	10. april Lemvig	Mangelfuld navigering. Påsejlet Høfde 58 og grundstødt. Bragt flot ved fremmed hjælp.
Hennes Strandby Ff. 17	- - -	Kollision 14. december Ud for Strandby	4. december Frederikshavn	Mangelfuld udkig i begge skibe. Kollideret med ff. "AMBIR No 1" af Strandby.
Isabellaborg Allinge M. Ff. 36	Skagen - -	Påsejling 16. oktober Skagen Havn	9. november Skagen	Svigtende el-styring. Påsejlede molehoved.
Jarte Godthåb M. Ff. 40	400 kg. rej- er	Grundstødning 13. september Vestgrønland	14. september Egedesminde	Strømforholdene. Banksat, repareret og bugseret i havn.
Jenle Esbjerg M. Ff. 10	Helgoland Fiskeri -	Påsejling 10. april Helgoland Havn	25. maj Esbjerg	Mangelfuld navigering. Påsejlet mole. Forlist
Kingston Østerby Havn M. Ff. 20	Østerby Havn Fiskeplads	Kollision 1. november Kattegat	17. november Frederikshavn	Mangelfuld udkig og mangelfuld lanterneføring på grund af strøm- svigt i "K". Kollideret med ff "SØNDERSTRAND" af Østerby Havn. Forlist.
Kirsten Lundeborg M. Ff. 20	- - -	Brand 18. februar Hirtshals Havn	- -	Uopklaret. Brand i aptering. Slukket af brandvæsenet.
Kirsten Gjedvig Hirtshals M. Ff. 149	- - 350 tons tobis	Forlist 10. juni Hirtshals Havn	15.juni Hjørring	Lænsepumpen stoppede på grund strømsvigt i land. Sank ved kaj med fuld last. Senere hævet.

<u>Skibets data</u> Navn Hjemsted Type BRT/BT	<u>Rejsedata</u> Afgang Bestem- melsessted Ladning	<u>Søulykken</u> Art Tid Sted	<u>Søforklaring</u> Tid Sted	Formodet årsag Bemærkninger
Lady Anna Hirtshals M. Ff. 20	- -	Brand 16. juni Hirtshals Havn	- -	Brand i styrehus i forbindelse med svejsearbejder.
Laila Skagen M. Ff. 14	Fiskeplads Skagen -	Kollision 19. april Skagerrak v. Grenen	27. april Frederikshavn	Kollideret med ff. "SPURN" af Skagen, som ikke holdt behørigt udkig. Forlist.
Langli Esbjerg M. Ff. 39	Esbjerg Fiskeplads -	Påsejling 23. juli Nordsøen	4. august Esbjerg	Uopklaret. Påsejlet til ankers formodentlig af "ZINA" af Monrovia. Slået læk. Bugseret til havn.
Lene Løns- mand Skagen. M. Ff. 166	Skagen Fiskeplads -	Kollision 13. juni Egernsund	- -	Mangelfuld udkig. Kollideret med ff. "ASTRA" af Flekkefjord.
Linda Østerby Havn M. Ff. 33	Hvide Sande Fiskeri -	Brand 26. august Nordsøen	7. september Ringkøbing	Uopklaret. Maskinrumsbrand. Forlist. Besætningen i flåden, samlet op af "DANA CIMBRIA".
Loch Ness Hirtshals M. Ff. 149	Fiskeplads Hirtshals 250 tons tobis	Forlist 6. maj Nordsøen	- -	Forlist i fuldt lastet tilstand på grund af lastforskydning. Senere hævet.
Maritana - M. Ff. 20	Hanstholm Fiskeplads Full last	Forlist 6. oktober Ud for Hanstholm	16. oktober Hjørring	Uopklaret. Vandfyldtes på grund af lækage. Forlist. Besætningen gik i flåden.
Mandalay Grenå M. Ff. 37	Skagen Skagen -	Påsejling 27. juni Skagen Havn	- -	Vagthavende beruset. Påsejlet ff. "TAMBOEN", som lå ved kaj.
Marie Hirtshals M. Ff. 20	Fiskeplads Hirtshals 500 kg brisling	Forlist 11. september Nordsøen	15. september Hjørring	Uopklaret. Muligvis kæntring på grund af forskydning af lasten. Besætningen reddet.
Marie Louise Godhavn M. Ff. 19	- - -	Grundstødning 28. november Godhavn Havn	29. november Godhavn	Ubemandet. Drevet for anker. Ramt skær.

Skibets data	Rejse data	Søulykken	Søforklaring	Formodet årsag
Navn Hjemsted Type BRT/BT	Afgang Bestem- melsessted Ladning	Art Tid Sted	Tid Sted	Bemærkninger
Mette Pia Skagen M. Ff. 20	Fiskeplads Skagen -	Kollision 27.juli Kattegat	7. august -	Uopklaret. Kollideret med hollandsk ff. "JOHANNE". Søforklaring fra "J" foreligger ikke.
Minik Holsteinsborg M. Ff. 66	Maniitsoq Holsteins- borg Tun	Grundstødning 30. august Vestgrønland	12. september Godthåb	Strømforholdene. Ramte skær. Bragt flot ved fremmed hjælp.
Monika Thyborøn M. Ff. 20	- - -	Brand 1. januar Thyborøn Havn	- -	Uopklaret. Brand v. olieovn. Slukket af brandvæsen.
N. Bergethe Napassoq M. Ff. 23	Napassoq Maniitsoq 7 tons torsk	Grundstødning 18.juli Vestgrønland	19.juli Sukkertoppen	Mangelfuld navigering. Ramte skær og slået læk. Pumpeassistan- ce. Eskorteret i havn.
Niklas Klitby Østerby M. Ff. 48	- Fiskeri -	Kollision 1. februar Kattegat	10.februar Frederikshavn	Kollideret med neddykket ubåd - S 177 af Eckernförde.
Nordstjernen Hornbæk M. Ff. 5	Hornbæk Fiskeplads -	Forlist 17. marts Kattegat	10. april Helsingør	Uopklaret. Forlist til ankers.
Nunarsuit Nuuk M. Ff. 360	Nuuk Assens -	Andet havari 22. februar Atlantehavet	6. marts Assens	I dårligt vejr ramt af "forkert" sø, som slog styrehusvinduerne ud og ødelagde alle instrumenterne. Fulgt til Stornoway af ff. "NARS- SALIK"
Porzana Esbjerg M. Ff. 38	- - -	Påsejling 16. november Nordsøen	- -	Påsejlet til ankers af hollandsk ff. "ELLA PETRONELLA", som ikke holdt behørigt udgig.
Regina C Godthåb M. Ff. 1775	- - -	Andet havari 22.juni Davidsstrædet	30. august Frederikshavn	Drop af MOB-båd på grund af defekt krog. 2 kom til skade.

<u>Skibets data</u> Navn Hjemsted Type BRT/BT	<u>Reisedata</u> Afgang Bestem- melsessted Ladning	<u>Sølvkken</u> Art Tid Sted	<u>Søforklaring</u> Tid Sted	Formodet årsag Bemærkninger
Rikke Hansen Neksø M. Ff. 20	Neksø Fiskeplads -	Kollision 28. april Østersøen	5. maj Rønne	Uopklaret. Kollideret med ff. "CHRISTEL" af Finkenwären. Søforklaring fra "C" foreligger ikke.
Sand Kirk Esbjerg M. Ff. 168	- - -	Kollision 15. november Nordsøen	- -	Uopklaret. Kollideret med russisk "JACQUES DUCLOS".
Silver Bank Thyborøn M. Ff. 285	- - -	Brand 15. april Nordsøen	3. august Lemvig	Maskinrumsbrand, slukket af besætningen. Bugseret i havn. Branden formentlig opstået i kabelbundet, som har antændt ophængt olietøj, som igen har antændt olie i drænbakken omkring dagtank.
Sjøbrandur Klaksvig M. Ff. 24	Klaksvig Klaksvig -	Kollision 4. november Kalsøfjorden	15. november Klaksvig	Sagen ikke afsluttet. Kollideret med ff. "JOGVAN TRØNDARSON" af Klaksvig.
Skarreklit Esbjerg M. Ff. 70	- - -	Påsejling 16. april Nordsøen	11. maj Esbjerg	Uopklaret. Påsejlet til ankers af ff. "DAMKER ORT" af Bremerhaven. Søforklaring fra "DO" foreligger ikke.
Skawbank Skagen M. Ff. 372	Skagen Fiskeplads -	Kollision 24. september Skagerrak	2. oktober Frederikshavn	Mangelfuld udgig. Vagthavende havde forladt styrehuset. Kollideret med ff. "DORGIT" af Skagen.
Spurn Skagen M. Ff. 30	Fiskeplads Skagen -	Kollision 19. april Skagerrak v. Grenen	27. april Frederikshavn	Mangelfuld udgig. Kollideret med ff. "LAILA" af Skagen, som forliste.
Stjønan Leirvik M. Ff. 212	Fiskeplads Leirvik -	Grundstødning 27. april Kaisøen	5. maj Torshavn	Vagthavende faldt i søvn. Trukket flot ved fremmed hjælp og bugseret til Tórshavn.
Søhunden Bønnerup Strand M. Ff. 7	Bønnerup Fiskeplads -	Forlist 29. juni Kattegat	30. juni Grenå	3 store søer vandfyldte kutteren, som sank under bugsering. Senere hævet. Den ombordværende gik i flåden og blev senere samlet op.

<u>Skibets data</u> Navn Hjemsted Type BRT/BT	<u>Rejsedata</u> Afgang Bestem- melsessted Ladning	<u>Søulykken</u> Art Tid Sted	<u>Søforklaring</u> Tid Sted	Formodet årsag Bemærkninger
Sønderstrand Bønnerup Strand M. Ff. 20	Østerby Havn Fiskeri -	Kollision 1. november Kattegat	17. november Frederikshavn	Kollideret med ff. "KINGSTON", som ikke holdt behørigt udvig, og som på grund af strømsvigt havde mangelfuld lanterneføring. "K" forliste.
Tanganes Tórshavn M. Ff. 277	- - 408 tons tobis	Kæntring 9. juni Esbjerg	15. juni Esbjerg	Kæntret ved kaj i fuldt lastet tilstand. En mindre krængning bevirkede, at vand fra dækket løb ned i skibet gennem åbenstående dør. Senere hævet.
Tanito Tejn M. Ff. 143	- -	Kollision 8. juli Nordsøen	- -	Mangelfuld udvig. Kollideret i tåge med norsk ff. "UTGRUNN".
Tina Marie Nexø M. Ff. 100	- - -	Maskinhavari 12. maj Nordsøen	- -	Motorstop på grund af søvand i brosystemet. Bugseret i havn.
Vestkysten Thisted M. Ff. 8	Lildstrand Fiskeplads -	Lækage 18. marts Nordsøen	30. marts Thisted	Slæet læk formentlig på revlen ved udsætning. Forlist.
Well-Bank Skagen M. Ff. 187	- - -	Brand 10. januar Skagen Havn	- -	Kortslutning. Brand i aptering. Slukket ved brandvæsenet.
Zeus Hanstholm M. Ff. 15	Fiskeplads Hanstholm -	Påsejling 18. november Hanstholm	24. november Thisted	Mangelfuld navigering. Påsejlet havnemole. Sank. Senere hævet.
Ægir Tórshavn M. Ff. 50	Hælinum Kirkjubos- nes Fuld last fisk	Grundstødning 23. november	22. december Tórshavn	Vagthavende faldt i søvn. Sejlede på land. Forlist.

Søulykker i passagerskibe

I 1989 har flere danske passagerskibe været involveret i søulykker. Bl.a. er der i Storebælt sket 3 alvorlige kollisioner, og et fast fyr er blevet påsejlet. I Østersøen er der også sket påsejling af et fast fyr.

Søfartsstyrelsens Opklarings- og Kontrolenhed har analyseret disse ulykker og er nået frem til den konklusion, at ulykkerne skyldes en række menneskelige fejl, samt at en medvirkende årsag til disse fejl synes at have været en mangelfuld broorganisation, såsom uklar ansvarsfordeling, mangelfuld instruktion og mangelfuld navigering.

Foranlediget af disse ulykker har Søfartsstyrelsen i samarbejde med søfartens organisationer iværksat et undersøgelsesarbejde over broorganisationen i danske skibe.

Formålet med dette arbejde er at gennemgå eksisterende regler for broorganisation og brodisciplin med henblik på dels at fremkomme med rammer for instruktioner for sikker broorganisation og brodisciplin dels at fremkomme med forslag - herunder eventuel efteruddannelse og træning - til hvordan man sikrer, at især brodisciplinen til stadighed kan opretholdes på forsvarlig vis.

Arbejdet forventes afsluttet ultimo 1991.

Brande i passagerskibe

I 1989 er sket to brande i større danske passagerskibe.

I det ene tilfælde opstod branden ved en kortslutning i elektrisk armatur i en sauna. Skibets besætning iværksatte straks brandbekæmpelse, og passagererne blev evakueret til farefrit område. Skibet sejlede mod havn i nærheden, og ved ankomst, ca. halvanden time efter brandens opståen, blev passagererne sendt i land, og branden blev endeligt slukket med assistance fra brandvæsenet i land.

I det andet tilfælde, som skete i rum sø, opstod branden sandsynligvis ved ildspåsættelse i noget linned. Branden udviklede meget røg, som vanskeliggjorde evakueringen af passagererne. 2 passagerer omkom som følge af røgforgiftning. Branden blev slukket af skibets egen besætning med assistance fra skibe i nærheden.

Uanset den ulykkelige følge af den anden brand har besætningernes indsats og skibenes brandbekæmpelsesorganisation i begge tilfælde forhindret, at brandene fik endnu alvorligere følger.

På grundlag af erfaringerne fra de to brande har Søfartsstyrelsen i samarbejde med søfartens organisationer iværksat foranstaltninger, såvel af teknisk som af organisationsmæssig karakter, som har strammet op på regler og procedurer omkring alarmering, evakuering og brandbekæmpelse.

Mangelfuld udkig i fiskeskibe

Ved en gennemgang af skemaerne forrest i statistikken er der et tal, som umiddelbart falder i øjnene. På side 13, i skema 3, ses 31 tilfælde, hvor fiskeskibe har været involveret i en kollision eller påsejling, og at det i 12 af disse er skønnet, at hændelsen skyldes personfejl.

9 af de 31 kollisioner skyldes mangelfuld udkig. Et typisk eksempel er følgende:

Fiskeskib "A" er på vej mod en fiskeplads. Der styres ved autopilot, og farten er ca. 6 knob. Begge radarer er tændt. På et tidspunkt observerer den vagthavende de 2 skibe om bagbord i ca. 6 sømils afstand. Ved plotning konstaterer han, at begge skibe går vel klar af "A". Herefter forlader den vagthavende styrehuset, går en runde i maskinrummet og derefter til messen for at drikke kaffe. Medens han er i messen, rammer "A" fiskeskib "B", som trawler. Den vagthavende i "B" forsøgte ved en bakmanøvre forgæves at undgå kollisionen.

Det er normalt, at den vagthavende under sin vagt går en runde i maskinen. Det er desværre også normalt, at den vagthavende, i strid med bestemmelserne om vagthold i skibe, går ned i messen for at drikke kaffe.

Bestemmelserne i bekendtgørelse om vagthold i skibe er klare:

**Der skal uden for havn eller beskyttet ankerplads
altid holdes behørigt udkig fra dæk eller styrehus.**

Bestemmelsen gælder altså såvel under gang som til ankers på en fiskeplads. Hvis den vagthavende har ærinde om læ, må han være helt sikker på, at der i den tid, som han påregner at være væk fra styrehuset, ikke opstår fare for sejladserne, herunder at man ikke kommer i faretruende nærhed af andre skibe. Ellers må han tilkalde en afløser.